

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV S62316133
IBAN SI56 6110 0001 6522 551

GOSPODARSKA KOMISIJA
T +386 (0)1 43 45 683
E gospodarska.komisija@pzs.si
W <https://gk.pzs.si>

Datum: 17. 1. 2022

POROČILO O DELU GOSPODARSKE KOMISIJE PZS V LETU 2021

Ekipa na Krekovi koči na Ratitovcu - Naj visokogorska koč 2021, Foto: Bojan Puhek

I. UVOD:

Tudi v letu 2021 je tako delo komisije kot predvsem obratovanje planinskih koč močno zaznamoval koronavirus Covid-19. Začetek leta je minil

Gospodarska komisija Planinske zveze Slovenije (v nadaljevanju GK PZS) usklajuje dejavnosti planinske organizacije na področju planinskih koč in drugih stavb ter premoženja.

GK PZS obravnava vprašanja na področjih:

- gospodarjenja in upravljanja planinskih objektov ter drugega premoženja,
- gradnje, predelave, obnove in vzdrževanja planinskih stavb,
- označevanja planinskih stavb in
- informiranje upravljavcev planinskih koč in izobraževanje osebja, ki dela v planinskih kočah.

GK PZS pripravlja strokovna mnenja in predloge rešitev ter jih posreduje pristojnim organom PZS.

Sestava in dejavnost IO GK

Organ	vodja	člani	seje
IO GK	Valentin Rezar , PD Radovljica	Roman Resnik , PD Kamnik; namestnik Janko Arh , PD Bohinjska Bistrica Drago Dretnik , PD Mežica Anton Klinc , PD Oplotnica	21.1. (11. seja), 8.4. (12. seja), 25.5. (5. dopisna seja),

		Marjan Kozmus , PD Laško Aleš Požar , PD Postojna Ivan Rupnik , PD Cerčno	3.6. (6. dopisna seja), 4.11. (13. seja)
Strokovni odbor za visokogorske koč	Jaka Zupanc	Predsedniki planinskih društev: PD Ljubljana Matica, PD Srednja vas v Bohinju, PD Javornik-Koroška Bela, PD Nova Gorica, PD Kamnik in ostali predstavniki PD s kočami I. kategorije	

Konec leta 2021 je bilo delujočih 85 odsekov za gospodarstvo pri planinskih društvih (skupno pa ima 109 planinskih društev v lasti planinski objekt; poleg društev je še 13 lastnikov planinskih objektov). Zbor gospodarjev je bil izveden 15.2.2021 kot dopisni zbor. Zbora se je udeležilo 29 delegatov z volilno pravico, kar je predstavljalo 36% zastopanost. Pred zborom, 29. 1. 2021 je preko spleta potekalo Srečanje gospodarjev, kar je predstavljalo neformalno razpravo pred zborom.

II. SVETOVALNA PISARNA

Svetovalna pisarna deluje v okviru Gospodarske komisije Planinske zveze Slovenije in je bila ustanovljena na podlagi sklepa komisije 31. maja 2012.

V letu 2021 je Svetovalna pisarna delovala na sledečih področjih:

- Svetovanje v zvezi z odpadno vodo:
- Vzorčenje malih komunalnih čistilnih naprav na planinskih kočah
- Sodelovanje v strokovni skupini za sanacijo Koče pri Triglavskih jezerih
- Svetovanje o energetskih izboljšavah planinskih koč
- Svetovanje pri pripravah na razpis MGRT za planinske koč

Podroben pregled dela Svetovalne pisarne v letu 2021 je predstavljen v svojem poročilu.

III. MEDNARODNO SODELOVANJE:

Komisija za koč in poti CAA je imela svoj redni letni sestanek 6.-7. julija 2021 v Falkenhütte v Avstriji. Vsebinske teme sestanka so bile:

- predstavitev rezultatov 1. faze projekta EUMA v okviru programa Erasmus
 - pregled projektov komisije za koč in poti (energetska učinkovitost, skupna baza podatkov o planinskih kočah, spletni rezervacijski sistem, CEN norme za tovarne žičnice, CAA mnenje do gorskega kolesarjenja)
 - poročanje o projektih in problemih glede koč in poti posameznih partnerskih zvez,
 - učinki razvoja turizma, podnebnih sprememb in prostega dostopa do gora – z vidika koč in poti.
- Sestanka se je s strani PZS udeležil Miro Eržen, ki je hkrati tudi vodja te Komisije.

Komisija je imela dodatno delovni sestanek 18.1.2021 preko spleta, vezano na projekte te komisije in priprave večletnega programa komisije.

III. PROJEKT OKOLJU PRIJAZNA PLANINSKA KOČA

Z januarjem 2022 poteče veljavnost certifikata kočam, ki so certifikat OPPK prejele januarja 2014 in januarja 2018.

Na poziv GK PZS v letu 2021 se za pridobitev novega certifikata ni prijavila nobena koč. Hkrati se je za preverjanje pogojev pozvalo planinske koč (skupno 14), ki jim veljavnost poteče z januarjem 2022, na katerega so se odzvale vse koč.

Obisk in preverjanje koč za podaljšanje certifikata je opravil po en član Komisije.

IO GK je štiriletno podaljšanje veljavnosti certifikata OPPK potrdila 10 planinskim kočam. Za tiste, ki niso uspele zadostiti pogojem za podaljšanje, je glavni razlog nedelovanje čistilne naprave.

IV. PROJEKT DRUŽINAM PRIJAZNA PLANINSKA KOČA

Na poziv GK PZS v letu 2021 se za pridobitev novega certifikata ni prijavila nobena planinska koč. Hkrati se je za preverjanje pogojev pozvalo koč, ki jim veljavnost poteče z januarjem 2022. Vlogo za podaljšanje je oddalo 15 planinskih koč.

IO GK je za podaljšanje veljavnosti certifikata DPPK potrdila petnajstim planinskim kočam.

V. PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

Akcija Naj planinska koč 2020

V letu 2021 je PZS v sodelovanju s podjetjem TS media d.o.o. oz. SIOL-om nadaljevala akcijo Naj planinska koč 2021. Izbor je potekal za naj planinsko koč (koče II. In III. Kategorije) in izbor za Naj visokogorsko planinsko koč (koče I. kategorije). Glasovanje se je pričelo v prvi polovici junija 2021 in se zaključilo v prvi polovici septembra. Naj planinska koč 2021 je postal Dom na Kofcah, Naj visokogorska planinska koč 2021 pa je Krekova koč na Ratitovcu. V dveh mesecih in pol je potekala intenzivna promocijska kampanja, v kateri je bilo na spletnih straneh www.siol.net, PZS in ostalih medijih TSmedija objavljenih veliko število člankov in predstavitev planinskih koč. To je medijsko ena najodmevnejših akcij povezanih s planinskimi kočami.

Predstavitve planinskih koč na turističnih sejmih

V letu 2021 ni bilo organiziranega sejma, kjer bi se PZS oz. planinske koč lahko predstavile.

Rezervacijski sistem CAA-PZS za planinske koč

V letu 2021 se je v rezervacijski sistem vključilo dodatnih 5 planinskih koč in je tako v sistem skupno vključenih že 14 planinskih koč iz Slovenije. Tehnično podporo za slovenske koč omogoča podjetje Microgramm d.o.o. V januarju 2021 je bila izvedena spletna delavnica za že vključene koč z namenom pregleda in analize sistema v prvem letu delovanja v Sloveniji. Dodatno je bila pred začetkom sezone izvedena delavnica za nove priključene koč. V letu 2021 je bil v sistem dodan modul za vnos podatkov kreditne kartice kot koraka za potrditev rezervacije in s čimer koč omogoča zaračunavanje neprihoda. To možnost so vključile vse koč, razen dveh. Zaradi sočasne spremembe varnostnih korakov pri uporabi kreditnih kartic na ravni EU in prepočasnega odzivanja bank na to spremembo, je bilo izredno veliko težav in slabe volje pri koristnikih sistema. A večina primerov se je s pojasnjevanjem rešilo.

Praktično vse koč, ki so vključene v sistem, so zelo zadovoljne nad sistemom, ki je v veliki meri olajšal delo z rezervacijami.

Gremo v hribe

V letu 2021 ni bilo posebne akcije v okviru Gremo v hribe z Pivovarno Laško. Laško je samo izbralo lokacije (zgolj del koč, ki so že bile vključene v akcijo v preteklosti), na katerih se je preko poletja odvil dogodek v okviru Gremo v hribe.

Sodelovanje z mediji

Pripravljena in razposlana so bila PZS sporočila za medije, vezane na planinske koč oz. planinsko gospodarstvo:

15.6.: V visokogorju še veliko snega, zato skrbno izberite cilj – vedno več turnih kolesarjev (v okviru planinskih koč: ukrepi pri obisku koč, odpiranje koč, rezervacijski sistem, požarna varnost v kočah)

6.9.: Krekova koč na Ratitovcu naj visokogorska in Dom na Kofcah naj planinska koč 2021

16.10.: Pred požarom rešili Dom pod Storžičem – gasilska vaja

22.10.: Visokogorske kočje zaprte, na pot s preverjenimi informacijami, ne pa po navdihu z družbenih omrežij

Na podlagi teh sporočil je bilo v medijih zabeleženo veliko število objav in prispevkov.

Med letom je bilo s strani medijev prejetih več prošenj za informacije in gradiva vezana na planinske kočje, na katera je strokovna služba skupaj z vodstvom pripravljala odgovore.

VI. CIVILNO-VOJAŠKO SODELOVANJE S SLOVENSKO VOJSKO in SODELOVANJE S POLICIJO

PZS ima s Slovensko vojsko (SV) podpisano pogodbo o Civilno-vojaškem sodelovanju, na letni ravni pa podpisan letni načrt sodelovanja, s katerim SV omogoča PZS določene koristi. Za GK so najbolj pomembni helikopterski preleti. Za PZS je bilo za leto 2021 odobrenih 24 ur, ki je razdeljeno za potrebe GK in potrebe KPP. GK PZS je izvedla Razpis za koriščenje helikopterskih prevozov in materiala za ekološke sanacije planinskih koč. Za potrebe planinskih koč je bilo opravljenih 10,25 ur helikopterskega leta.

Dodatno na prošnje PZS je SV izvedla v letu 2021 skupno 23,6 ur helikopterskega preleta za potrebe gradnje novega Frischaufovega doma na Okrešlju.

V letu 2021 je za potrebe planinskih koč izvedla helikopterske prelete tudi Policija in sicer v obsegu 3,25 ure.

Pri sodelovanju s Slovensko vojsko se vse bolj večajo stroški, saj je ena od vzajemnih aktivnosti, ki PZS nudi vojski, spanje vojakov z zajtrkom v planinskih kočah ob napovedanih službenih akcijah.

VII. SODELOVANJE PRI PRIPRAVAH/IZVEDBAH PROJEKTOV

Projekt **LIFE SUSTAINHUT – Sustainable mountain huts in Europe** poteka v okviru programa EU LIFE+ od junija 2016, z oktobrom 2021 pa se je projekt zaključil. Razen namestitve mobilne vremenske postaje na Domu Valentina Staniča (za potrebe analize delovanja sistema PV in vetrnice za proizvodnjo elektrike) ni bilo več večjih aktivnosti. Osnovne informacije o projektu:

<http://sustainhuts.eu/sl/>

Na projektu je sodeloval strokovni sodelavec PZS.

Projekt Vrh Julijcev - Projekt "Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku" je v tretjem letu izvajanja. Najpomembnejša aktivnost PZS je izvedba ukrepa Izboljšanje stanja Dvojnega jezera z aktivnostjo izboljšanja delovanja čistilne naprave Koče pri Triglavskih jezerih. Pri izvedbi aktivnosti se PZS sooča z izjemno zapleteno državno strukturo in neživljenjsko zakonodajo, ki posledično povzroča izjemno velike napore, da bi z vsemi vpletenimi organizacijami prišli do tehnične rešitve, ki zakonsko ne bo sporna in za katero so bodo lahko koristila EU sredstva.

Med ostalimi aktivnostmi projekta je vezano na planinske kočje vredno omeniti ureditev male info točke v šestih izbranih planinskih kočah znotraj območja TNP. Načrtuje se tudi ureditve planinskih poti na širšem območju mirnih con.

Ključno delo vezano na čistilno napravo kočje pri Dvojnem jezeru opravlja Miro Eržen, vodja Projektne pisarne PZS, ki je hkrati vodja strokovne skupine.

Projekt **Gorniške vasi** (Bergsteigerdörfer) v letu 2021 je konec leta (sestane 15.12.) začrtal novo obliko delovanja in sodelovanja pri projektu Gorniških vasi. Tekom leta PZS sicer redno komunicira z Jezerskim in Lučami in pomaga predvsem pri promociji obeh vasi.

Na mednarodni ravni se je k projektu gorniških vasi pridružila Planinska zveza Švice ter skupno 6 novih članic in sicer dve iz Švice, dve iz Italije in 2 iz Avstrije.

Letno srečanje gorniških vasi je bilo 1.-3.10. v vasi Lugiari na Južnem Tirolskem.

Projekt vodi Miro Eržen, vodja Projektne pisarne PZS, s pomočjo strokovnega sodelavca PZS.

Razpis MGRT – V PZS je bil končno objavljen poseben razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za planinske kočje v skupni vrednosti 5 milj. EUR. Na prvi rok, 13. 5., so bile oddane vloge za 25 planinskih koč, od katerih je bilo potrjenih za sofinanciranje 21 planinskih koč. V drugem rok, 1.

10. so bile oddane vloge za 16 planinskih koč. Rezultatov tega razpisa v januarju 2022 še ni znanih. Ob tem se pojavlja problem zelo dolgega čakanja na rezultate razpisa in potem še daljše čakanje na pogodbe. Drug problem pa je izredno višanje cen surovin in storitev v gradbeništvu, kar se bo odrazilo na bistveno višjih končnih stroških od načrtovanih.

Da je do razpisa kočno prišlo, je veliko prispevalo vodstvo PZS in Projektna pisarna PZS, kot pomoč društvom ob sami objavi razpisa pa strokovni sodelavec in energetski svetovalec pri strokovnih predlogih pri prenovah koč.

VIII. USPOSABLJANJA

V letu 2021 je bilo od načrtovanih usposabljanj izvedeno **Usposabljanje za upravljavce malih čistilnih naprav pri planinskih kočah**, ki se je odvilo 4.6.2021 v Šlajmarjevem domu v Vratih in se ga je udeležilo 18 oseb iz 12 različnih planinskih društev.

16. 10. 2021 je bila izvedena **gasilska vaja v Domu pod Storžičem**. V sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije je vajo izvedla zveza gasilskih društev Gorenjske. Hkrati z dogodkom je bil izveden tudi **Posvet o požarni varnosti v planinskih kočah**. Dogodek je bil medijsko izredno dobro pokrit, izvedena ja bila tudi novinarska konferenca.

IX. ODBOR ZA VISOKOGORSKE KOČE

Odbor se fizično zaradi nastale situacije ni sestajal, so pa člani odbora izmenjavali predloge in rešitve preko zooma in telefona. Z GK je predsednik odbora sodeloval in prenašal razmere v visokogorskih kočah. Zaradi covida so zelo vestno upoštevali direktive NIJZ, samo poslovanje v kočah pa je bilo oteženo in s tem posledično tudi manjši promet. Pri samem preverjanju so večkrat morali zaupati obiskovalcem naših koč posebno iz istega gospodinjstva.

V zdajšnji situaciji je uporaba lastne posteljnine idealna za prenos okužbe, zato trenutno odbor še zmeraj zagovarja posteljnino za enkratno uporabo.

Zaradi rentabilnosti poslovanja bi bila enotna zaščitna oprema dobrodošla.

Odbor nadaljuje s predlogi in prizadevanji sodelovanja z lokalnimi skupnostmi, odbor ponovno opozarja in vzpodbuja društva, da sami presodijo in so maksimalno pozorni pri vnosu opreme v naše planinske postojanke.

X. OSTALA DEJAVNOST GK

- V času poletne sezone je GK PZS preko strokovnega sodelavca dnevno izvajala **svetovanje** in informiranje osebam, ki so načrtovali obiske v planinskih kočah.
- V sodelovanju z Zavarovalnico Triglav se je nadaljevalo z akcijo požarne preventive v planinskih kočah. V letu 2021 je bilo z donatorstvom zavarovalnice s samodejnimi gasilnimi ampulami in avtomatskimi gasilniki opremljenih še 31 planinskih koč.
- GK PZS je obravnavala **pritožbe glede delovanja planinskih koč**. Pritožbe so bile v glavnem vezane na nezadovoljstvo nad odnosom osebja v kočah do obiskovalcev. Podanih je bilo tudi nekaj pritožb zaradi napačnega zaračunavanja za spanje.
- GK je skrbela za pravilnost podatkov o planinskih kočah. V letu 2021 je bila v **registru planinskih objektov** ena sprememba, status planinske koč je bil odvzet Furlanovemu zavetišču pri Abramcu. PD Kranj je preklicalo vlogo za izbris Planinske koč na Gospincu. GK je prejela več povpraševanj in želja za pridobitev statusa planinske koč, vendar uradno potem nobene vloge.
- **Obnova pogorelih koč**. GK neposredno ni bila vključena v aktivnosti pomoči pogorelim kočam. Glavnina komunikacije in usmeritev je potekala preko Projektne pisarne PZS. V letu 2021 je bila iz Sklada za planinske koč nakazana določena finančna pomoč za Frischaufov dom na Okrešlju (pogoren novembra 2020) in Mozirsko koč na Golteh (zagorela 24.2.2021).

REPREZENTANCA – GK ne vključuje reprezentance
STROKOVNI KADRI – GK ne vključuje strokovnih kadrov

Poročilo pripravil:
Dušan Prašnikar, strokovni sodelavec

Gospodarska komisija PZS
Načelnik: Valentin Rezar l.r.